

2020-03-30

Dnr SBN 2020/00261

Handläggare

Miljösamordnare Pia Svensson

Telefon 0522-69 73 67

Pia.svensson@uddevalla.se

Remiss från kommunstyrelsen angående betänkande om hållbar slamhantering, SOU 2020:3.**Sammanfattning**

Uddevalla kommun har av Regeringskansliet getts utrymme att besvara remissen ”hållbar slamhantering” och ser positivt på att det tas ett grepp kring slamspridning. Dagens regelverk för slamspridning är från 1994 och kan i flera avseende anses i behov av omarbetning, och Uddevalla kommun är positiva till att arbetet för ett av de 16 nationella miljökvalitetsmålen - Giftfri miljö, underlättas med nya slamregler.

Betänkandet består av en omfattande utredning med huvuduppdraget att utforma ett förbud mot slamspridning och föreslå lösning för fosforutvinning. Utredningen presenterar två scenarier där scenario ett (1) innebär totalt spridningsförbud med mycket begränsade undantag och scenario två (2) innebär spridningsförbud med undantag för hygieniserat och kvalitetssäkrat slam på produktiv åkermark.

Idag används slammet från Uddevalla kommun som jordförbättringsmedel där slammets näringsämnen och mullbildande egenskaper tas tillvara i enlighet med gällande slamdirektiv från 1994. Omhändertagandet av slam står med i avfallsplanen för 2018-2024. I Uddevalla hanteras slammet av de två bolagen Uddevalla Vatten AB och Uddevalla Kraft AB. Båda bolagen har tagit del av utredningen och hänvisar till sina respektive branschorganisationers yttranden; Avfall Sverige och Svenskt Vatten. Båda branschorganisationerna förordar scenario 2.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-03-30

Betänkande av utredningen om en giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam SOU-2020

Kommunledningskontorets delegationsbeslut 2020-03-12

Uddevalla kommuns avfallsplan 2018-2024

Avfall Sveriges remissvar

Uddevalla Energis remissvar

Svenskt Vattens remissvar

Västvattnens remissvar

2020-03-30

Dnr SBN 2020/00261

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att lämna tjänsteskrivelsen som svar på remissen där man förordar scenario 2, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Ärendebeskrivning

Reningen av avloppsvatten innebär att mängder av avloppsslam produceras. I slammet ansamlas en rad oönskade ämnen, men även värdefulla resurser, som växtnäring och kol. Rötningen av slammet ger även förutsättningar för biogasproduktion. Reningsanläggningarna har medverkat till stora miljövinster men står nu inför omfattande krav på reinvesteringar och fortsatt förnyelse. Anläggningarna behöver utformas för att kunna motverka negativa klimateffekter, återvinna samhällets resurser och stödja en cirkulär ekonomi. Totalt produceras årligen drygt 200 000 ton slam (torrsubstans). Merparten av slammet används som deponitäckning eller för tillverkning av anläggningsjord, vilket trots potentiella miljö- och hälsorisker inte reglerats närmare. Debatten om slamspridning har främst gällt jordbruket, där marknaden inte accepterar slam som gödning för mjölk- eller annan livsmedelsproduktion. Det nationella regelverket med gränsvärden för slam som ska spridas på åkermark har inte uppdaterats sedan 1990-talet. VA-branschen har därför själva utvecklat hårdare riktlinjer för slamspridning inom jordbruket genom det frivilliga certifieringssystemet Revaq (reningsverksslam) och SPCR178 (källsorterat slam).

Betänkandet innehåller två scenarier där scenario ett (1) innebär totalt spridningsförbud med mycket begränsade undantag och scenario två (2) innebär spridningsförbud med utgångspunkt i att eventuella risker kan hanteras och åtgärdas undantag medges enligt detta alternativ för hygieniserat och kvalitetssäkrat slam på produktiv jordbruksmark.

Scenario (1) med totalförbud anses lösa problemet med att skadliga ämnen sprids, men innebär troligen många följdproblem som kan bli närapå ohållbara pga att stora ekonomiska åtgärder behöver göras. Totalförbud för all slamspridning kommer inte innebära att slam inte längre uppstår men att det slammet i så fall uteslutande får hanteras på andra sätt som inte är återföring till åkermark eller sluttäckning. De två hanteringssätt som då kan bli aktuella är förbränning och jordförbättring. Förbränning av allt Sveriges slam kommer troligen att bli orimligt dyrt och ohållbart utifrån energiåtgång i fråga om att "elda vatten". Vid jordförbättring utan kvalitetskrav kvarstår risker med att skadliga ämnen sprids.

Av det två scenarierna bedöms scenario (2) som bästa alternativet, dels regleras kraven för spridning av slam som behövs göras då det idag upplevs att mycket kan spridas utan

2020-03-30

Dnr SBN 2020/00261

att det är otillåtet (dagens regelverk för slamspridning (SNFS 1994:2) gör inte skillnad på olika slamkvaliteter utan anger ”slam som slam”). De höga kvalitetskrav som finns idag i REVAQ och SPCR178 är frivilliga men genomarbetade och med dem som kravgrund för kvalitetsnivå kan slam av god kvalitet fortsätta att spridas så att näringsämnen, inte bara fosfor, utan även mullämnen, kväve och kol återförs. Samt att utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv slippa ombyggnation av reningsverk, avfallsverk, eldning av vatten och även minska importbehovet av konstgödsel.

Aya Norvell
Tf. förvaltningschef

Pia Svensson
Miljösamordnare

Skickas till
Kommunledningskontoret